Poštnina plačana v gotovini

Leto LXXI., št. 175a — Ljubljana, sobota 6. avgusta 1938 — Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflјeva ulica štev. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Optimizem v Londonu:

V Angliji ne verujejo v možnost rusko-japonske vojne

V angleških političnih krogih menijo, da se spor med Rusijo in Japonsko ne bo poostril in da ne bo imel vpliva na položaj v srednji Evropi

LONDON, 6. avg. h. V tukajšnjih uradnih krogih smatrajo rusko-japonski spor od vsega početka kot krajevni in razmeroma lahko rešljiv, čeprav je večjega obsega, kakor so bila vsa dosedanja nasprotstva med tema državama. V Londonu presojajo tudi danes razmerje med Rusijo in Japonsko precej optimistično in naglašajo, da ne želi niti Japonska niti Rusija vojne. Značilno je, da v Londonu najbolj poudarjajo dejstvo, da je ruska vojska ostala na svojih obrambnih postojankah in da se ruska vlada v svojih pogajanjih z Japonsko opira na pravne argumente in obstoječe pogodbe. Anglija je v tem sporu v splošnem na strani Sovjetske unije, ker ne napada in se drži načel mednarodnega prava. V uradnih krogih kažejo danes znatno zanimanje za govorice, da bi rusko-japonski spor mogel v dogledni bodočnosti vplivati na položaj v Evropi. Kljub temu v Londonu ne računajo, da se bo spor na Daljnem vzhodu še bolj razširil, kakor tudi ne, da bi imel neposreden vpliv na položaj v srednji Evropi.

Anglija in Rusija

LONDON, 6. avg. b. Ruski posl. Majski, ki je bil od konca maja v Moskvi, se je vrnil v London in je v četrtek obiskal zunanjega ministra Halifaxa in mu poročal o položaju na Daljnem vzhodu. V zvezi s tem se doznava, da je v angleško-ruskih odnošajih nastal v zadnjem času velik napredek v poglabljanju medsebojnih stikov. Čeludi v odgovornih krogih redkokdaj govore o odnošajih z Moskvo, je vendar znano da Anglija računa z ruskim faktorjem tako na Daljnem kakor na evropskem vzhodu kot pomembnim činiteljem mednarodnega ravnotežja. V evropski politiki pušča Anglija rusko karto sicer v rezervi, da jo porabi le v skrajnem primeru, vendar pa je značilno, da se v angleških konservativnih listih ne opaža več protisovjetsko pisanje. Zanimivo je tudi, da sta v sedanjem japonsko-ruskem sporu tako angleško javno mnenje kakor angleški tisk na ruski strani.

Bonnetovi razgovori z diplomati

PARIZ, 6. avg. h. Zunanji minister Bonnet je sprejel včeraj kitajskega poslanika, za njim pa ameriškega poslanika Bullitta. Pozneje je imel razgovore s francoskim poslanikom iz Buenos Airesa, ki je prebil svoj dopust v Franciji in se bo zdaj vrnil na svoje mesto.

Nov japonski protest

TOKIO, 6. avg. w. Namestnik zunanjega ministra Horinicu je imel včeraj eno uro dolg razgovor s sovjetskim poslanikom in je pri tej priliki protestiral zaradi ponovnega obstreljevanja Čangkufenga po ruskem topništvu. Glede sovjetske zahteve na japonske predloge, naj bi se sovražnosti ustavile in obe državi umaknili svoje čete iz prizadetih krajev okoli Čangkufenga, doslej ni nobenih pozitivnih vesti. Po poročilih iz Pariza in New Yorka, ki pa se ne strinjajo, je baje Litvinov pristal na te japonske predloge, po drugi verziji pa so bili odklonjeni. Po poročilih iz sovjetskih virov je baje Moskva zavzela stališče, da morajo Japonci, preden bo sploh začela razpravljati o njihovih predlogih, priznati vse sporno ozemlje kot sovjetsko last. Po informacijah iz političnih krogov je največja ovira za ureditev spora pri Čangkufengu v tem, da hoče Moskva odkloniti vsaka pogajanja glede teh obmejnih sporov, dočim bi bila Japonska pripravljena prepustiti ureditev meje pri Čangkufengu posebni nevtralni komisiji.

Prizadevanja za Edenovo spravo s Chamberlainom

Baldwinovo posredovanje za pomirjenje med sprtima državnikoma

LONDON, 6. avg. Kakor se doznava, je imel predsednik Chamberlain v zadnjem času več razgovorov z bivšim premierom Baldwinom, ki je velik Edenov prijatelj in se zelo trudi, da bi med obema državnikoma, Chamberlainom in Edenom, prišlo do pomirjenja. Edina ovira je v tem, da ni Eden pripravljen prevzeti nanovo nobenega drugega ministrstva razen zunanjega, za spremembo v tem ministrstvu pa za sedaj ni nobenega povoda. Lord Halifax, ki ga je opozicija sprejela zelo skeptično, se je znašel v svoji funkciji v tolikšni meri, da vodi praktično isto politiko, kakor jo je pred njim zastopal Eden. Tako se med drugim prav Halifaxu pripisuje Runcimanova pomirjevalna akcija na Češkoslovaškem, ki se v poučenih francoških in angleških krogih označuje predvsem kot neoporečen dokaz angleškega zanimanja za srednjeevropske zadeve, kar predstavlja po 21. maju drugi korak k opustitvi tako zvane izolacijske politike. V tem je eden izmed razlogov, da se je v zadnjem času tudi opozicija sprijaznila s Halifaxom. Vprašanje pomirjenja med Chamberlainom in Edenom ostaja spričo tega odprto in ni še mogoče reči, ali bodo Baldwinovi napori uspeli.

Med Francijo in Italijo

Italija odklanja pogajanja, dokler ne bo Francija popolnoma zaprla pirenejske meje

LONDON, 6. avg. AA. »Ewening Standard« razpravlja o odnosih med Rimom in Parizom ter pravi med drugim:

V nekaterih krogih prevladuje mnenje, da je Francija sama odgovorna za zavlačevanje pogajanja z Italijo, drugi pa zopet pravijo, da je po odgoditvi ratifikacije angleško-italijanskega sporazuma treba sklepati, da obstoja na angleški strani želja po protežiranju Francije v njenih razgovorih z Italijo. Potrebno bi bilo, da bi angleško-italijanski sporazum dobil v kratkem končni značaj, posebno še zaradi tega, ker je treba računati, da se utegne španska državljanska vojna zavleči celo preko zime.

RIM, 6. avg. AA. »Tribuna« piše o razgovorih, ki sta jih imela francoski zunanji minister Bonnet in francoski odpravnik poslov v Rimu Blondel ter zavrača trditev »Tempsa«, da mora Italija napraviti prvi korak za nadaljevanje italijansko-francoskih razgovorov. Italijanski list piše, da Italiji ni treba tega in da tudi ne goji prav nobene želje po nadaljevanju francosko-italijanskih razgovorov, ki so očividno zelo pri srcu francoskim državnikom, ker jih postavljajo kot pogoj za angleško-francoski sporazum. Naj bodo v Parizu prepričani, da se Italija ne bo spustila v nobena pogajanja, dokler bo trajala »politika popustljivega nadzorstva« na pirenejski meji.

Manjšinski statut v Rumuniji

Manjšinske zadeve bo reševal poseben komisarijat, podrejen ministrskemu predsedstvu

BUKAREŠTA, 6. avg. b. Istočasno z imenovanjem profesorja Silvija Dragomira za generalnega komisarja v manjšinskih vprašanjih je v uradnem listu izšel dekret o postopanju z manjšinami v Rumuniji. Določbe novega manjšinskega dekreta so v skladu z načelom, ki je bilo sprejeto v februarski ustavi, po katerem so vsi rumunski državljani brez razlike rasne, verske ali jezikovne pripadnosti pred zakonom enaki, imajo enake pravice in uživajo enako zaščito. Vse posebne manjšinske zadeve bo v bodoče reševal manjšinski komisariat, ki je neposredno podrejen ministrskemu predsedstvu. Manjšine imajo pravico posluževati se svojega jezika na verskem področju, v listih ter v svojem zasebnem in poslovnem življenju. Tudi pred sodiščem se smejo pripadniki manjšin zagovarjati v lastnem jeziku, ako ne obvladajo rumunskega. V pismenem občevanju z lokalnimi oblastmi smejo vlagati razne vloge tudi v svojem jeziku, vendar morajo priložiti prevod. Pripadniki manjšin imajo nadalje pravico do vseh državnih služb in javnih časti. V občinah, kjer prevladuje manjšinsko prebivalstvo, smejo biti župani in podžupani tudi pripadniki manjšin, prav tako bodo na področjih s pretežno manjšinskim prebivalstvom ustanovljene manjšinske šole z državno podporo. Končno bodo smela nekatera društva poleg državnih zastav nositi tudi svoje posebne prapore.

Ameriški načrt za naseljevanje beguncev

LONDON, 6. avg. b. Vodja ameriške delegacije na tukajšnji begunski konferenci Taylor je predložil načrt, ki ureja razmestitev okoli 600.000 političnih beguncev iz Nemčije v raznih državah novega kontitenta.

Istočasno se doznava, da je argentinska vlada izdala nova navodila za naseljevanje, ki so strožja od vseh dosedanjih. Tako se bo moral odslej sleherni priseljenec izkazati ob prihodu s posebnim naseljeniškim dovoljenjem. Namen teh omejitev je očividno poostreno politično nadzorstvo nad priseljenci in možnost večje izbire med njimi. Tako bodo za naselitev v Argentini prihajali odslej v poštev predvsem taki priseljenci, ki se z lahkoto prilagode novim razmeram in asimilirajo.

Polet okoli sveta po rednih progah

BERLIN, 6. avg. AA. Letalec Bertram je v četrtek ob 22.05 pristal na letališču Tempelhof z letalom, ki opravlja redno prometno službo na progi Lizbona—Berlin. Vrnil se je s poleta okoli sveta. S svojim poletom je Bertram dokazal, da je danes možno preleteti pot okoli sveta v določenem času po obstoječih mednarodnih letalskih progah in voznem redu posameznih civilnih letalskih družb. Za svoj polet okoli sveta je Bertram potreboval točno 20 dni, 21 ur in 35 minut. Letel je iz Berlina preko Bagdada, Karačija, Kalkute, Manille, Honolula, San Francisca, New Yorka, Lizbone in nazaj v Berlin.

Francoski letalski manevri

PARIZ, 6. avg. o. Včeraj so se na ozemlju med Mosello in Neurto pričele velike vojne vaje letalskih sil in protiletalskega topništva. Prebivalstvo na tem obsežnem ozemlju je že pred dnevi dobilo nalog, da mora ponoči zakrivati okna, da se ne bi stanovanjska razsvetljava opazila od zunaj. Tudi avtomobilski promet je bil omejen. Avtomobili smejo voziti ponoči le z brzino po 15 km in ne smejo prižgati luči. Naloga teh manevrov je dognati, kakšne posledice bi imel prodor letalskih sil od vzhoda preko francoske meje in Maginotove linije nad francoska industrijska središča. Za manevre vlada v vojaških krogih ogromno zanimanje, ker tokrat prvič sodelujejo letala iz podzemskih letališč in protiletalske baterije, ki so razmeščene po Maginotovi liniji.

PARIZ, 6. avg. AA. Od 7.—13. avgusta bodo zelo važni alpski manevri v pokrajini Galilier v višini 1000 do 3000 m. Manevrom bo prisostvoval šef generalnega štaba general Gamelin. Čete, ki bodo sodelovale, so že odšle v kraje, ki so jim določeni za zbiranje.

Iskanje „Hawai Clipperja“ opuščeno

WASHINGTON, 6. avg. Ameriška mornarica je opustila nadaljnje iskanje vodnega letala »Hawai Clipper«, ki je 29. julija brez sledu izginilo na Tihem oceanu s 15 potniki.

Pouk tujih jezikov v Bolgariji

SOFIJA, 6. avg. AA. Prosvetno ministrstvo je izdalo statistiko o pouku tujih jezikov v bolgarskih šolah. Od 67.563 učencev se jih 42.213 uči francoščine, 18.217 nemščine, 520 italijanščine in 612 angleščine.

Zanimivosti jesenskega beograjskega velesejma

BEOGRAD, 5. avg. Že sedaj so se pričele priprave za beograjski jesenski velesejem. Turčija je pričela graditi svoj posebni nacionalni paviljon. Davi je prispel v Beograd aparatura za televizijsko postajo, ki bo prva v Jugoslaviji pa tudi po vsem Balkanu. Postajo bodo montirali na sejmišču in bo pričela delovati ob otvoritvi jesenskega sejma. Holandija pripravlja še posebno iznenadenje. Na sejmišču bo postavila hišico, kakršne imajo domačini na otoku Javi. Ves čas sejma bo v tej hišici prebivala tudi cela družina javanskih domačinov, ki bo gostom postregla z javanskim čajem.

Svečana otvoritev VII. Mariborskega tedna

Pomembne besede predsednika zadruge MT dr. Franja Lipolda

Maribor, 6. avgusta

Danes dopoldne ob 10.30 je bil slovesno otvorjen VII. Mariborski teden, pomembna, tradicionalna kulturna in gospodarska revija Maribora in njegovega zaledja. Maribor, ki je spričo raznih udarcev (ukinitev velikega županstva, ukinitev oblastne samouprave, preselitev kontrole dohodkov itd) iskal nadomestila in kompenzacije, je v povojni dobi sprožil številne pobude, ki naj požive gospodarsko in kulturno delavnost našega mesta. Malokatera pobuda, ki je izšla iz te težnje, je dosegla svoj namen. Večina jih je žalostno propadla. Zamisel Mariborskega tedna pa je doživela tako zmagovit, nepričakovano prodoren razmah, da se ravno v tem očitujejo globoki vzroki organične potrebe te ustanove.

Letošnje prireditve Mariborskega tedna so spričo proslave 20 letnice osvobojenja postavljene na širšo osnovo. Jubilejna, kulturna razstava, ki kaže kulturni razvoj Maribora v 20 letih svobodnega razvoja, razstave naše industrije, trgovstva, obrtništva, kmetijstva, tujsko prometna razstava, razstava cest, fotoamaterska razstava, razstava ženskih ročnih del, čebelarska razstava, razstava društva »Nanos«, razstava malih živali, razstava narodnih noš iz vseh delov države, vinska pokušnja, koncertne in sportne prireditve, letalski miting, največji, kar jih je bilo v Mariboru, v vsem tem in drugem se bo močno odražala volja našega obmejnega ozemlja po življenju, napredku, o katerem ni bilo mogoče niti slutiti takrat, ko je bil Maribor le predmestje Graza. Vključen v jugoslovensko celoto pa je Maribor doživel razmah, ki si ga pred prevratno dobo niti misliti ni bilo mogoče. Maribor se je v 20 letih Jugoslavije vsestransko razvil, o čemer nas prepričuje tudi letošnji VII. Mariborski teden.

Govor dr. Franja Lipolda

Današnji slovesni otvoritvi VII. Mariborskega tedna so prisostvovali številni odlični predstavniki našega javnega življenja, zastopniki vseh kulturnih, gospodarskih in nacionalnih organizacij. Potem ko je zaslužni predsednik zadruge Mariborski teden g. dr. Franjo Lipold s prisrčnimi besedami pozdravil navzoče odličnike, je v globoko zajetih izvajanjih podčrtal pomen Mariborskega tedna s sledečimi poudarki:

»Sedmič otvarjamo danes Mariborski teden, ki postaja tako že tradicionalna mariborska prireditev. Mariborski teden smo ustvarili pred šestimi leti v dobi najtežje gospodarske in finančne krize, da poživimo naš Maribor, da pokažemo produkcijske zmožnosti njegove industrije, trgovine in obrti, da dokumentiramo naše kulturno in nacionalno udejstvovanje, da damo priliko našemu sportu, da pokaže svoje zmožnosti ter da končno podčrtamo važnost Maribora in njegovega širokega zaledja za tujski promet. V duhu medsebojne povezanosti in z vzajemnim delom hočemo pokazati uspehe našega dela in hočemo tako vsakogar vzpodbuditi k še večjim naporom, ker vemo, da je najboljše poroštvo napredku vztrajno delo, zaupanje v samega sebe in vsesplošna solidarnost.

Letošnji Mariborski teden ima svoj poseben pomen, ker ga prirejamo ob 20letnici naše osvoboditve, ob 20letnem jubileju naše ljubljene Jugoslavije. Letošnji Mariborski teden bo pokazal velik razvoj našega javnega življenja na vseh poljih, ki ga je omogočila svoboda v veliki, lastni državi. Poleg vsakoletne razstave naše industrije, zlasti tekstilne, našega trgovstva in že tradicionalne obrtne razstave, je poseben odbor pod vodstvom mariborske mestne občine organiziral manifestacijsko kulturno razstavo Maribora in njegove okolice, ki naj pokaže podvig našega kulturnega in nacionalnega življenja po 20 letih našega osvobojenja in ki naj dokumentira našo zrelost in našo sposobnost za našo obrambo in naš napredek. Posebno iskreno zahvalo moram izreči mariborski mestni občini, ki se je postavila na čelo organizatorjev te razstave. Posebna pozornost je na letošnjem Mariborskem tednu posvečena tudi našemu cestnemu problemu. Razstava Društva »Cesta« naj pokaže neprimerno današnje stanje naših prometnih žil in naj da pobudo za bodoče moderno in smotrno urejevanje cestnega omrežja. Društvu »Cesta« se iskreno zahvaljujem za organizacijo te razstave. Posebna atrakcija letošnjega Mariborskega tedna je tudi razstava narodnih noš in vezenin. Opozarjam še posebej na fotoamatersko, filatelistično in čebelarsko razstavo, na gostinsko razstavo in razstavo naših vin.

Mariborski teden posveča tudi letos vso pažnjo tujskemu prometu. Naš lepi Maribor, naše zeleno Pohorje in Kozjak ter naše prijazne vinorodne gorice so vredni, da jih pokažemo še tako razvajenemu tujcu. Mariborski teden si stalno prizadeva, da dviga in postavlja v dostojno luč te neprecenljive zaklade naše zemlje.

Mariborski teden hoče ugoditi vsem sodelavcem in posetnikom Mariborskega tedna. Poudariti pa moram, da je namen Mariborskega tedna propaganda za Maribor in njegovo lepo okolico ter da hoče služiti splošnemu dobrobitju in napredku. Vsem sodelavcem se za njih požrtvovalno delo iskreno zahvaljujem, članom v prireditvenih odborih in razstavljalcem, oblastvom, ki nam nudijo pri našem delu svojo pomoč, in prav posebno našim novinarjem, ki nas že vsa leta pri našem delu podpirajo. Prosim vse, da s tem ciljem pred očmi solidarno podpirajo nesebično delo Mariborskega tedna. Ko otvarjamo letošnji Mariborski teden in mu iskreno želimo popoln uspeh za dobrobit Maribora ter naše velike domovine, se v vdanosti klanjamo našemu prevzvišenemu vladarju Nj. Vel. kralju Petru II. Naj živi kralj Peter II. in prevzvišeni kraljevski dom.

Pozdravljeni!

Maribor, 6. avgusta

Jutri pridejo v Maribor predstavniki našega novinarstva iz vseh delov države. Prvič se sestane centralna uprava JNU kot vrhovna predstavnica našega novinarstva v Mariboru, da da pomembnim slovesnostim ob 20letnici Jugoslavije v Mariboru čim svečanejši poudarek. Jutri ob 10. dopoldne bo v mestni posvetovalnici novinarski sestanek, pol ure kasneje pa seja centralne uprave JNU.

Novinarstvo je po svojem bistvu neprekinjeno, požrtvovalno in silno naporno poklicno delo v službi naroda in države. To delo ne pozna počitka, ne pozna odmora. Novinar se ves žrtvuje v prid skupnosti. Anonimnost, ki ne dopušča, da bi avtorjev sloves prodrl v široko javnost, je v bistvu pravi heroizem, ki odlikuje slehernega pripadnika tega stanu, ki pa doživlja danes globoko tragiko, da še ni urejeno vprašanje pokojninskega zavarovanja v smislu želja in potreb novinarskega stanu ter v duhu socialnih ureditev v drugih evropskih državah.

V imenu Maribora in vsega njegovega zaledja gre predstavnikom našega jugoslovenskega novinarstva, ki se zbero jutri v naši obdravski prestolnici, kjer so vzniknili prvi markantni predstavniki slovenskega poklicnega novinarstva, najtoplejše priznanje za simbolično gesto, ko so si izbrali Maribor za sedež svojih važnih stanovskih posvetovanj.

Dragim, uglednim gostom, ki bodo v vsem jugoslovenskem časopisju širili sloves Maribora ter njegovih lepot, kličemo ob prihodu v Maribor najprisrčnejši: Iskreno dobrodošli, pozdravljeni!

— **Klic delavca-borca s severne meje.** Maistrov borec Franjo M. nam piše: »Žalostna je usoda onih borcev, ki so po 20 letih obstoja Jugoslavije brez kruha. Pomisliti moramo, da ti ne bi Maribor to, kar je, ko bi ne bilo teh borcev, ki so si nedvomno zaslužili košček kruha. Koliko je v Mariboru tovarn, kjer je na stotine inozemcev, pa ni za nas nobenega zaslužka. Spomnite se teh zaslužnih mož ter jim pomagajte. Brezposeln Maistrov borec v imenu sotrpinov«.

Borzna poročila

Curih, 6. avgusta. Beograd 10. — Pariz 11.995, London 21.40, New York 437. — Bruselj 73.975, Milan 22.90, Amsterdam 238.875, Berlin 175.40, Dunaj 33. — Praga 15.00, Varšava 82.00, Bukarešta [illegible]

Vprizoritev „Miklove Zale“ v Rušah

Ruška odrska sokolska družina ima več igralcev, ki bi mirno lahko nastopili na vsakem gledališkem odru

Maribor, 6. avgusta.

Globoko zasidrana je tradicija predstav na prostem, ki jih vsako leto v juliju, oziroma avgustu vprizarja marljiva ter kvalitetno naddiletantska odrska družina ruškega Sokola. Ruški igralci uživajo sloves, ki postavlja njihove kreacije na stopnjo zrelega odrskega podajanja in prikazovanja. Ruška odrska sokolska družina se celo ponaša z nekaterimi igralci, ki bi mirno lahko stopili na oder profesionalnega gledališkega ustvarjanja. Zato so vsakoletne tradicionalne predstave na prostem v ruškem sokolskem gledališču pomemben kulturni dogodek, ki privablja množico ljubiteljev in spoštovalcev marljivih ruških igralcev.

Ob priliki slovesne proslave 20 letnice Jugoslavije v našem malem Beogradu, ki je strnila vsa ruška društva k skupnemu složnemu sodelovanju, je ruška sokolska odrska družina vprizorila znano narodno igro v 4 dejanjih »Miklovo Zalo« v režiji ljubljanskega opernega pevca Vekoslava Janka in novi dramatizaciji znanega odličnega ruškega igralca Franja Sornika. Za to priliko je bil avditorij, ki se amfiteatralno vzpenja v hrib, obkrožen po gozdovju, na novo urejen z zidanimi sedeži. Več tisočglava množica se je zgrnila k ruškemu letnemu gledališču. Veliko jih je bilo, ki so radi popolne zasedbe morali oditi. Vprizoritev »Miklove Zale« predstavlja velik praznik, zmagovit nastop Rušanov, ki so si zamislili to slavnostno predstavo v zelo širokem obsegu, saj je poleg godbe spremljalo dejanje tudi grmenje topičev in zvonenje z bližnjega farnega stolpa.

V središču rožanskih kmetov in fantov je bila markantna postava starega Serajnika, ki jo je mojstrsko izoblikoval nestor ruških igralcev Tomo Stani. Obvladal je vse viške prikazovanja ter uravnaval vsa svoja učinkovita izrazna sredstva po načelu umerjene uravnovešenosti. Ob njem nahajamo globoko presunjeno Serajnico Pepce Nekrepove. Mladostno neugnan, krepko podčrtan je bil Mirko A. Medveda, čigar naporna vloga se je stopnjevala do viška ob pretresljivi skupni zaprisegi pred knežjim kamnom, ki je bil postavljen na letnem gledališču ruškega Sokola kot simbol svobode ob 20-letnici Jugoslavije. V globoki boli doživljena je bila Mirkova mati Minke Eignerjeve. Vseskozi prepričevalna, simpatična je bila Zalika Nuše Bučarjeve, ki se razvija v močno igralko in ki je tudi v vlogi Zalike izkazala precejšen register odrskih odlik. Markantna prikazen je bil Marko priljubljenega Franja Sornika. Značilne židovske poante so odlikovale Tresoglava, ki ga je mojstrsko prikazal Vekoslav Pečar. Podobo temperamentne in strastne Židovke Almire, ki ne pozna pri svojem maščevanju nikakšnih meja, je dobro začrtala Diva Jankova. V svojem zunanjem nastopu brezobziren, surov je bil turški poveljnik Išender Adolfa Pečarja. Junaškega Davorina je plastično podajal Janko Fridolin, znan po svojih mojstrskih kreacijah Urha in Desetega brata.

Poleg teh vodilnih nosilcev napornejših vlog so sodelovali v zboru rožanskih kmetov in fantov tudi Branko Stani kot Strelec, Emerik Dolinšek kot Knez, Lojze Toplak in Janko Friček kot kmeta, Milan Jerol kot Štefan, Franjo Nekrep kot Andrej, Janko Jug kot turški častnik, Majda Škerbinjek kot dekle, Ivan Bačun, Lojze Kos ter Ivan Petovar pa kot fantje.

Velikopotezna režija ruškega domačina Vekoslava Janka, posrečeno prirejena »Miklova Zala« Franja Sornika, uspešno kreiranje posameznih vlog po vrlih ruških igralcih ter igralkah, vse te okoliščine so ustvarile pogoj za prodoren, prepričevalen uspeh ruške sokolske odrske družine, ki je s svojo »Miklovo Zalo« ponovno utrdila sloves enega najodličnejših diletantskih odrov v Sloveniji. Ob tem uspehu, ki je prinesel Rušanom nove lovorike, čast in priznanje vsem, ki so s svojo pridnostjo in vztrajnostjo pripomogli k tako blestečemu izkazu odrskih sposobnosti in vrlin.

Darila za tombolo na taboru

Freund Viljem, boks koža in usnje za podplate, Beiersdorf, velik zavoj Nivea-kreme, Majer Franjo, blago za damske obleke, Marib. tekst. tvornica, 15 m finega platna za rjuhe, Tekstilna industrija, svileno blago za ženske obleke, Rosenberg Josip, 50 kg moke Og. Martinz Josip, servis za 6 oseb, Woschnagg in sinovi, boks koža in usnje za podplate, Mehan, tkalnica Bren, 12 brisač, Doctor in drug, »Royal« hlačevina in klot, Heinz Viljem, 2 knjigi slov. pisateljev, Tvorn. sekta in vin. kleti, 2 steklenici šampanjca, Pregrad, damski letni plašč, Weixl Vilko in sinova, krasna velika albuma za slike, Kaloud barve in laki 2 x 1 kg emajla in 2 kom. čopičev, Prodajalna MP, veliki sobni lestenec in 2 sten. ramena, Unio, 4 zavoje svojih izdelkov, Hutter in drug Amundsen hlačevina in klot, Požar Anton, kg žgane kave, Teksta Ia tekstilni izdelki, Tiskarna sv. Mohorja Celje, 4 leposlovne knjige, Tiskarna sv. Cirila, 5 kipov sv. Cirila in Metoda, Thür Ivan, pol litra kolonske vode, Medič-Zankl, 3 doze laka emajl Ia, Sladkogorska tovarnica, bala ovojnega papirja, Peteln I. krasen daljnogled najnov. sistema, Karo, par moških in 1 par ženskih čevljev, Loth Karl, kompl. pokromani pribor za 6 oseb, Vošinek Vaclav, boks koža in krepon podplati, Rosina Drago, 5 glavnikov, 2 para naramnic in 2 žepni svetilki, Reich Josip, 4 ducate Luna kreme, Kravos Ivan, 2 moderni ročni torbici, Pečar Ivan, lepa garnitura za manikiranje, Baumkircher Karl, otroška gugalnica iz vrvi, Jugoekta, 2 ducata moških nogavic, svilenih, Rečnik, krasna svetilka za nočno omarico, Bizjak R., zlata zapestna verižica, Kanc, drogerija, krasen foto aparat Agfa 6 x 9, Tvornica za dušik, Ruše, 100 kg umetnega gnojila, Nova založba, knjige slov. pisateljev, Mr. Savost, žepna apoteka z vsem potrebnim, Mest na hranilnica, novo hran. knjižico z vlogo din 500, Elich Eman, bonbonjera (pol kg finih bonbonov), Pschunder Maks, zlata damska zapestnica, Staj. železoindustrijska družba, 2 krampa, 2 kladivi, 2 sekiri, Laurich, Konjice, koža (bokskalf barvan- in usnje za podplate, Sadravec Peter, Ormož, din 20 v gotovini, Büdefeldt, 6 parov nogavic in 6 garnitur spodnjega perila, Stumpf Alojz, moška zapestna ura, krom., Lah, Glavni trg 10, kg kakao, Höfer Herman, note za glasovir, Marib. tovarna svile, 4.20 m crepe satina, Tomažič Franc, 2 britvi in 2 briv. aparata, Svaty Franc, 5 kom. brus. kamnov, Tekstilna družba, 5 m flanele, Stern Hugo, 30 m šifona, Zorka A, 3 Haro naliv. peresa in 1 pribor, Bernhard Gustav, kavni servis za 6 oseb iz finega porcelana, Albanežg Peter, 100 din v gotovini, Karbeuc Ivan, novi pisalni stroj portable »Favorit«, vreden 2.500 din, Tovarna klobukov (Šk. Loka), 5 moških klobukov (priznani izdelek), Weiler Franc, 3 zavitke pleskarske barve, Pogačnik Brezno, bala bele lepenke, Westen d. d., zaboj emajlirane posode, Knez & Pachiaffo, Celje, par zlatih uhanov, Posojilnica v Mariboru, 2 hranil. knjigi z vlogo po din 250, Kolinska tovarna, Ljubljana, zaboj kolinske cikorije, Podlipec-snig A, velika bala ovijalnega papirja, Kiefer Henrik, 2 srpa in dve kosi, Adamič Ivan, gugalna mreža, Zadravec parni in umetni mlin, 85 kg pšenične moke, Tovarna stekla, steklo, Benko Josip, svinjska gnjat, Rogaška Slatina, zaboj slatinske vode, Berndorf Maribor, jedilni srebrni pribor za 3 osebe, Gusel Albert, 15 steklenic »Renete«, Lirzer R, 4 stole, Fazarinc Ant., Celje, vreča (25 kg) fižola, Večernik, Maribor, 2krat po 3 mesece brezplačen abonma, Lud. Franz sinovi, 20 kg sortiranih testenin, Anderle Zdravko, 2 kg pražene la kave, Bauman Josip, Št. Ilj, 4 stekl. finih likorjev, Ceršaška tovarna, 100 kg lepenke, Cisterc. samostan, Stična, 3 in pol kg sira in 1 in pol kg salame, I. žel. in žel. obrt. zadruga Kropa, 2 zavitka kakljev, Remec & Co., Duplica, gugalni stol, »Slovenski Narod« Ljubljana, 2krat po 3 mesece brezplačen abonma, Zlatorog, zaboj 30 kg terp. mila, Mejovšek Branko, Mbr, 1600 kg kosovca, Nabavlj. zadruga drž. uslužbencev, celotna špecerija za 4 osebe za en mesec, Tovarna pletenin, 6 damskih vest, Klančnik Ivan, hrastova mizica za pisalni stroj, Novak & Co., ducat brisač, Tribuna F. Batjel, otroški športni voziček, Jan Ignac, moška žepna ura, Aurea d. z o. z., Celje srebrna pozl. verižica z obeskom, Pivovarna Tscheligi, 100 l piva, Laufer Karolina, stenski mlin za kavo, »Slovenec, 5krat po 3 mesece brezplačen abonma, »Slovenski dom«, isto.

Še nekaj navodil

Maribor, 6. avgusta.

SLOVENCI, DISCIPLINIRAN NAROD!

Slovenci, četudi po številu majhni, smo po svojem kulturnem udejstvovanju med prvimi in zato v družini narodov upoštevani. Prihaja pa sedaj dan, ko bomo Slovenci pokazali, da smo tudi discipliniran narod. Na veliki narodni manifestaciji v Mariboru bomo pred lastno državo in pred svetom skupno kakor leta 1868, kakor leta 1918 izpričali svojo življenjsko silo in z vso dostojnostjo ter prazničnim veseljem izpovedali zvestobo svoji narodni državi in svojemu narodnemu vladarju. Nikogar ne bo med nami, ki bi na katerikoli način kršil disciplino in s tem zmanjšal veličastnost cele prireditve. Slovenci smo discipliniran narod!

PRIJAVE

Prejeli smo že večino prijav in takoj začeli z razpošiljanjem izkaznic in znakov. Vsi krajevni odbori jih bodo dobili pravočasno. Glede naknadnih prijav sporočamo, da bomo sicer še pošiljali znake in izkaznice, ne moremo pa več sprejemati prijav za prenočišče, ker smo te prijave morali že zaradi priprav zaključiti. Ponavljamo, da smo vsem krajevnim odborom poslali nekaj več izkaznic in da jih imajo na zalogi pisarne Putnika v vsej državi.

RAZSTAVA

Danes se otvori kulturna razstava, ki je v takem obsegu prirejena kakor še Maribor ni imel prilike videti. Opozarjamo vse, katerim pripušča čas, da si med tednom razstavo ogledajo, ker bo ob taborних dneh gotovo velik naval na razstavi.

SKUPINE V SPREVODU

Taborni odbor je že določil soglasno spored sprevoda, in zato ne moremo uvrščati krajevnih skupin v sprevod, ker imamo drug sestav sporeda. Enako tudi ne bodo mogli v sprevod z raznimi vozovi, če niso isti bili prijavljeni in kot primerni pripuščeni. Sprevod bo enoten in tudi samo na tak način veličasten.

PEVSKI ZBORI

Na taboru bo petje v sledečem redu: pri službi božji skupno ljudsko petje, pred mikrofonom stolni cerkveni pevski zbor pod vodstvom g. Gašpariča. Pred in po taboru poje moški zbor Ipavčeve župe pod vodstvom g. Horvata. Popoldne ob 4. nastopi Pevska zveza pod vodstvom g. Zafošnika. Ako želi še kak zbor v nedeljo dne 14. 8. popoldne nastopiti, naj prijavi odboru svoje pesmi vsaj do torka.

ŽREBANJE NAGRADNIH DOBITKOV

V vsaki izkaznici se nahaja tudi kupon za žrebanje nagradnih dobitkov. Številne mariborske tvrdke so darovale zelo dragocene in lepe spomine za taborjane v Mariboru. Zato je odbor sklenil, da bo te spomine in dobitke razdelil po posebnem žrebanju. Dosedaj ima odbor že nad 300 lepih dobitkov.

Strašna smrt pod avtomobilom

Maribor, 6. avgusta

Na državni cesti Maribor—Košaki se je davi zopet pripetila usodna nesreča, ki je zahtevala mlado človeško življenje. Ko je okrog 8 zjutraj privozil avtobus od Sv. Lenarta proti Mariboru, je pred Velejevo gostilno v Košakih skočil pred avtobus neki deček, ki se je igral s tovarišem v obcestnem jarku. Šofer se mu je hotel v zadnjem hipu ogniti, fant je pa skakal sem ter tja in naposled udaril v levo svetilko avtobusa. Udarec je bil tako silen, da je nesrečnega dečka kar skalpiralo. Padel je tudi pod avtobus in je šlo zadnje levo kolo čezenj. Šofer je avtobus takoj ustavil.

Nesrečnega dečka so potegnili izpod avtomobila in mu hoteli pomagati, toda ves trud je bil zaman. Imel je vso razbito glavo in polomljene roke in noge. Kmalu po nesreči je prišla tudi sodna komisija s preiskovalnim sodnikom g. Rebulo na čelu, da ugotovi dejanski stan. Komisija je ugotovila, da ne zadene šoferja nobena krivda, ker je vozil pravilno po desni strani. Deček se je namreč igral v cestnem jarku in ko ga je hotel tovariš poškropiti z vodo, je skočil na cesto. Gre za 9 letnega viničarjevega sina Jakoba Bukšeka iz Pekla pri Mariboru. Prepeljali so ga v mrtvašnico na mestnem pokopališču v Pobrežju, kjer bo danes popoldne obdukcija.

Mariborske in okoliške novice

— **Matija Volk umrl.** Danes ponoči je preminul v tukajšnji splošni bolnici vpokojeni orožniški kapetan in bivši pobrežki župan g. Matija Volk, star 66 let. Bolehal je na raku v čeljustih in je zaradi hude bolezni zelo trpel. Dvakrat je bil operiran na zagrebški kliniki, zadnje čase se je pa zdravil v mariborski bolnici. Pokojnik je bil markantna osebnost, ki ga je odlikovala skrajna doslednost, konciljantnost in pravičnost, bil je vzoren nacionalist. Bil je na čelu pobreške občine kot župan od leta 1929 do zadnjih občinskih volitev, ko je bil izvoljen za občinskega odbornika in je bil kot tak tudi zelo uvaževan in čislan. Pod njegovim županovanjem se je Pobrežje lepo razvilo. Pokojnik je bil tudi zaslužen predsednik Rdečega križa na Pobrežju, med ustanovitelji Sokola in drugih nacionalnih društev. K večnemu počitku ga bodo položili v ponedeljek 8. avgusta ob 15. Pogreb bo iz mrtvašnice na Pobrežju. Časten mu spomin, preostalim naše iskreno sožalje!

— **Stavkati** so pričeli kamnolomci v Ribnici na Pohorju. Skupno stavka okoli 300 delavcev kamnolomcev.

— **Aretacija.** Mariborska policija je aretirala neko blagajničarko radi suma malverzacije. V zvezi s tem so se razširile po Mariboru najfantastičnejše govorice, ki so se pa izkazale kot pretirane.

— **Tezenske novice.** Naš Sokol živahno in vzorno deluje. Zgraditi si hoče v okviru Petrove petletke svoj dom. Nacionalni in sokolstvu naklonjeni Tezenčani, podprite vneta prizadevanja tezenskih Sokolov!

— **Vpisovanje v Legatov enoletni trgovski tečaj v Mariboru** bo dnevno od 10. do 12. v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Učni program in pojasnilo brezplačno. Lastni dijaški internat.

— **Mrtvec na cesti.** Na občinski cesti iz Meže v Trbonje so našli okrvavljeno truplo starejšega moža. Dognali so, da gre za nekega Ivana Juga, ki je bil rojen leta 1878 v Slivnici. Sodna komisija bo skušala dognati, ali gre v predmetnem primeru za nesrečo ali pa za zločin.

— **Obstreljenega** so prepeljali v bolnico 37-letnega Franca Kocena iz Strigove pri Sv. Urbanu pri Ptuju. Neznanec ga je napadel z orožjem in ga obstrelil. Oblasti vodijo preiskavo.

— **Nesreče brez konca in kraja.** V Dornavi je padel s hruške 62-letni posestnik Ivan Čuš, ki je zadobil težje notranje poškodbe. Prepeljali so ga v bolnico.

— **Mariborska opazovanja.** Zaveden nacionalist nam poroča: Kamorkoli stopim, povsod tuje revije, tuje knjige. Tudi po nekaterih izložbah vidim, kako odločno prevladujejo tuje revije in knjige. Čas bi že bil, da bi pokazali nekoliko več nacionalne zavesti in zrelosti. Ne dajajmo tujcem povoda, da bi mislili, da je Maribor manj jugoslovenski kakor je v resnici, in da bi podcenjevali našo narodno zavest.

— **Meljski utrinki.** Meljski mestni okraj slovi po prahu in neznosnem smradu, ki je nujno v zvezi z izrazito industrijskim značajem tega mestnega dela. Prebivalci meljskega mestnega okraja so se obrnili že na vse strani, da bi bilo s tem slabim ozračjem nekoliko boljše. Doslej ni nič pomagalo. Upajmo, da bo vsaj to opozorilo nekoliko zaleglo.

— **S Pobrežja.** Kakor smo poročali, je pobreški občinski odbor kupil Partlovo hišo v Tezenski ulici, ki jo bodo preuredili v občinski urad. Med Pobrežani so glede tega mnenja precej deljena. Mnogi ne skrivajo svojega odklonilnega stališča napram temu nakupu. Čujejo se tudi mnenja, da bi bilo bolje, ko bi se na primernejšem mestu zgradila nova stavba.

— **Nov grob.** V 46. letu starosti je umrla vdova po stavcu Justina Robarjeva. Žalujočim naše iskreno sožalje!

— **Poroka.** Te dni so se poročili v Mariboru: klepar Ivan Rošker, in gdč. Marjeta Strausova, lesni delavec Josip Koščak in gdč. Josipina Bele, kolar Karol Falež in gdč Josipina Neratova. Obilo sreče!

— **Studenčani** se bomo polnoštevilno udeležili slovesnosti 20 letnice Jugoslavije v Mariboru.

— **Mariborske kavarne** bodo za časa Mariborskega tedna odprte do 4. zjutraj, gostilne do 2, büffeji pa do 23. V noči od 13. na 14. avgusta bodo gostilne odprte vso noč, po drugi uri zjutraj pa ne bodo smele točiti alkohola.

— **Delavska kolonija v ognju.** V Velikem Mislinju je zgorela delavska kolonija dr. Pergerjevega podjetja. Škoda znaša okrog 80.000 din. Prizadeti so predvsem delavci, ki o ostali brez strehe.

— **Strela zažiga.** V gospodarsko poslopje Mihe Laznika v Ravnah je včeraj udarila strela. Poslopje je zgorelo do tal in ima Laznik okrog 25.000 din škode.

— **Novo tihotapsko gnezdo** so odkrili orožniki na Pobrežju, kjer so zaplenili celo zalogo saharina. Aretiranih je bilo več oseb.

— **Umrl je naravne smrti.** Na cesti med Mežo in Trbojami so našli mrtvega 78-letnega starčka Janeza Juga iz Slovnice. Prvotno so domnevali, da je postal žrtev zločina, komisija je pa ugotovila, da je umrl naravne smrti. Mož je imel želodčnega raka in je zaradi tega krvavel, ker je bil obrizgan s krvjo.

— **Vlomilci ne mirujejo.** V Kočni pri Pragerskem so vlomilci vdrli v hišo posestnika Jurija Ertnerja ter odnesli nekaj zlatnine, obleke in druge stvari v vrednosti 5.000 din.

Smrtna nesreča

Ljubljana, 6. avgusta

V Špilarjevi družini na Žabjeku sta snoči zavladala žalost in obup. Dobrega hišnega gospodarja Jerneja Špilarja ji je namreč smrt nepričakovano iztrgala. Posestnik Špilar Jernej, ki ima svojo hišo na vogalu Žabjeka in Hrenove ulice, kjer je tudi znana gostilna »Pri sodčku«, je včeraj popoldne pomagal zidarjem pri obnavljanju fasade svoje hiše. Okrog 17. se je vzpel na zidarski oder pred hišo in menda hotel prepleskati žlebe ob hiši. Nenadoma je pa izgubil ravnotežje in strmoglavil z odra. Padel je precej globoko in priletel tako nesrečno na glavo, da si je prebil lobanjo, iz katere je močno krvavel. Poklicali so reševalce, ki so ga prepeljali v bolnico, a ker so mislili, da je že med prevozom umrl, so se vrnili na dom. Medtem je prišla policijska komisija, in sicer zdravnik dr. Lapajne ter uradnik g. Tomc, ki je ugotovila, da Špilarju še prav rahlo utripa srce, nakar so bili ponovno pozvani reševalci in so ga naglo prepeljali v bolnico, kjer so pa zdravniki ugotovili, da je že mrtev. Nato so njegovo truplo spet prepeljali na njegov dom, kjer so ga snoči položili na mrtvaški oder.

Pokojni je bil star 64 let in doma iz Hrašč pri Postojni, pristojen pa v Križe pri Tržiču. Za njim žalujeta žena in hčerka. Tragična smrt uglednega posestnika, ki je bil znan kot simpatičen in marljiv mož, je vzbudila zlasti na Žabjeku splošno sočutje.

Politični obzornik

Iz nedavne preteklosti

Smo v 20. letu samostojnega državnega in svobodnega narodnega življenja, ki je odprlo pot našemu ljudstvu v še pred nekaj desetletji nesluteno veliko bodočnost. Zato je potrebno, da se od časa do časa spomnimo dni, ko so se jele risati prve črte naše bodoče velike domovine v dimu in požaru svetovne vojne. Tako bomo tudi tem bolj cenili svobodo in naše zedinjenje, na katerega še sredi vojne med našimi zapadnimi zavezniki nihče ni resno mislil.

20. marca 1917 se je sestala v Londonu pod predsedništvom takratnega angleškega ministrskega predsednika Lloyd Georga britanska imperialna vojna konferenca. Na njej je uvodoma obrazložil predsednik vlade Lloyd George zbranim zastopnikom in predsednikom angleških dominionov in cesarske Indije vojne cilje Velike antante ter z njimi združene pogoje za sklenitev miru z osrednjimi velesilami. V svojem govoru je navedel Lloyd George kot pogoje za sprejemljiv in razumen mir: »Prvič moramo pregnati Nemce z ozemelj, ki so jih z orožjem zasedli. Izprazniti moramo vsa zasedena ozemlja v Franciji, Belgiji, Rusiji, Srbiji, Črni gori in Rumuniji. Svobodo in neodvisnost teh držav je treba zopet vzpostaviti. Dobiti moramo tudi primerno odškodnino za vso škodo, ki so jo utrpele. Želel bi pa tudi, da bi se zemljevid Evrope na podlagi priznanja nacionalnega prava tako priredil, da bi v bodoče onemogočal nove nacionalne borbe ter ostgural trajen mir in temelj demokratskih svoboščin v Evropi.«

Iz tega govora je razvidno, da l. 1917 na pragu pomladi prvi angleški politik še daleč ni mislil na osvoboditev Jugoslovenov in Čehoslovakov in da smo bili takrat še zelo daleč od zedinjenja in osvobojenja, vsaj v načrtih antantnih državnikov. Pač pa je ravno tiste mesece Lloyd George zelo živo razgovarjal s posredniki cesarja Karla in bil zelo naklonjen misli, da se ohrani podunavsko črnožolto monarhijo pred večjimi teritorialnimi žrtvami pod pogojem, da zapusti svojo zaveznico Nemčijo in sklene z Veliko antanto separatni mir.

Borba za velika načela

Drugi podpredsednik JNS g. Juraj Demetrović razpravlja v svojih odlično urejevanih »Jugoslovenskih novinah« o smislu borbe JNS za narodno in državno edinstvo, osnovnih načel naešga narodnega in državnega življenja. »Misel narodnega in državnega edinstva mora biti splošna platforma vsega našega političnega dela in življenja. V tem oziru ne more in ne sme biti političnih monopolov. Narodno in državno edinstvo morata biti izhodno delo političnega dela kogarkoli in največji zakon za slehernika. Ako katera od naših strank, kakor n. pr. JNS odkrito in iskreno izpoveduje misel narodnega in državnega edinstva, potem ji ni mogoče zato oporekati in ji celo očitati, da teži za monopoliziranjem naše narodne misli. Ona vrši s propovedovanjem misli narodnega in državnega edinstva samo svojo narodno dolžnost. Pri tem pa iskreno želi, da bi se tudi druge stranke prav tako odkrito in iskreno izjavile za naš največji nacionalni zakon in se zadovoljile s tem, da se stranke razlikujejo med seboj po drugih kriterijih. Žal preganja fatalnost usode še vedno naš narod, ker se pobija in še vedno preganja misel, da smo Slovenci, Srbi in Hrvati po težnjah zgodovinske evolucije in po neizprosni smeri naše bodočnosti ena nacija.«

Frankovci napadajo dr. Mačka

Hrvatski frankovci okoli »Nezavisnosti« nadaljujejo s svojimi napadi na dr. Mačka. Sedaj proglaša »Nezavisnost« že mačkovce kar za komuniste in marksiste, katerih se mora dobri hrvatski narod čimpreje otresti, sicer bo doživel neizbežno katastrofo. »Komunisti in sumljivi tipi okoli dr. Mačka so besni na hrvatske nacionaliste, ker jih ovirajo pri izvajanju njihove diktature nad hrvatskim narodom. Doživljamo žalostne pojave, katerih krivci so namišljene veličine, ki jim smrdi vsako pošteno delo. Zato so se polotili politike, od katere mislijo živeti, kakor od kakega gospodskega posla. Teror teh tipov ne bo preplašil hrvatskih nacionalistov. Nasilje, ki ga preživljamo danes po hrvatskih krajih odgovarja teroru, ki so ga izvajali bolgarski komunisti v Stambolinjskijevi zemljoradniški stranki. Tri kriminalni tipi boljševizirajo danes poštene hrvatske kmete po naročilu Moskve in kopljejo jezove med hrvatsko vasjo in mestom. Ni pa jim to dovolj, nego zanašajo prepir celo med same hrvatske kmete.«

Mislimo, da je celo za »Nezavisnost« in njene »hrvatske nacionaliste« malo preveč, če proglaša okolico dr. Mačka za komunistično in marksistično. Kolikor jo mi poznamo, moremo reči ravno nasprotno, da so v njenem okrilju ljudje, ki imajo zelo razvit čut za udobnosti današnjega družabnega reda in da se tudi kapitala ne branijo.

„Domoljub“ in francoski tisk

»Domoljub« objavlja pod naslovom »Francoski časopis o taboru pri Sv. Trojici« sledečo vest: »L'Echo de Belgrade« (ki je poloficiozni list naše vlade, kakor znano. Op. ur.) prinaša obširno poročilo o narodnem taboru pri Sv. Trojici. Našteva vse dostojanstvenike, ki so se tabora udeležili in ne štedi s hvalo o redu in disciplini. Pravi, da se je tabora udeležilo nad 12.000 ljudi. Govor dr. Korošca prinaša v celoti in v debelem tisku. Poročilu je priložena slika »slovenskih fantov«. (Med narekovaj jih je stavil sam oče »Domoljub«. Op. ur.)

Stric »Domoljub«, ki so že ponovno romali v Lurd, že vedo, kaj so francoski listi in da ni »Temps« v primeri z »L'Echo de Belgrade« še piškavega oreha vreden.

Beležnica

KOLEDAR

DANES: Sobota, 6. avgusta katoličani: Gospodovo spremenjenje; Sikst II.

JUTRI: Nedelja, 7. avgusta katoličani: Vidojka, Kajetan

DANAŠNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Pikova dama

KINO SLOGA: Charlie Chan v cirkusu

KINO UNION: Golgota ljubezni

KINO ŠIŠKA: Popolni zakon

KINO MOSTE: »Usodno sorodstvo« in »Izdajalci«

UPRAVA OFICIRSKEGA DOMA koncert v korist sklada za pobijanje tuberkuloze v vojski ob 20. na vrtu restavracije »Zvezda«

PRIREDITVE V NEDELJO

KINEMATOGRAFI ISTI SPORED

SOKOL LJUBLJANA-MOSTE razvitje naraščajskega prapora ob 15. in javni nastop na letnem telovadišču

DNŽURNE LEKARNE

DANES IN JUTRI: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, in Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Izpod sita

Neprestano se poudarja, da je resnica Bogu ljuba — in prav zato menda ne bo odveč, če v prilog tej hčerki božji vržem na papir še nekaj vrstic v popolnitev svojega pisanja v št. 141. »Slov. Naroda«. Obžalujem samo, da mojega dopisa niso razumeli poklicani tako, kakor je bil mišljen. Takrat sem izrecno naglasil, da spada šolska mladina v vročih šolskih dneh med odmori venkaj na prosto, zlasti še, če je pri šoli za to primerno dvorišče, kakor ga ima šola na Ledini. Če je šolska mladina te šole, vsaj nižjih razredov, pod prejšnjimi upravitelji prebijala čas šolskih odmorov na šolskem dvorišču, je samoobsebi umevno, da bi se ta praksa brez posebnega truda lahko ohranila tudi pod sedanjim upraviteljstvom in to še toliko bolj, ker se je zadnje dni tozadevno poudarjalo, »da je pod sedanjim upraviteljem na dvorišču več prostora za sprehajanje mladine, nego je bilo prostora pod prejšnjim upraviteljem, ker je nekaj prostora zavzemal čebelnjak, ki ga sedaj ni več.«

Torej čebelnjak! Pred sedanjim upraviteljem je vodil ledinsko šolo g. Labernik, danes upokojen v Ljubljani, toda on ni nikdar videl na ledinskem dvorišču kakega čebelnjaka, četudi je služboval na Ledini kakih 15 let. Če tega ne verjamete, vprašajte imenovanega gospoda, ki vam bo zadevo prav rad pojasnil. Tudi Labernikova prednika, danes žal že oba pokojna upravitelja Repovš in Dimnik, nista imela nikoli opravka s kakim čebelnjakom na Ledini, ker je čebelnjak izginil z dvorišča ledinske šole že pred kakimi 30 leti! Po vsem tem bo menda otipljivo jasno, da se dvoriščni prostor ledinske šole ni mogel zaradi odstranitve čebelnjaka šele zadnja leta t. j. pod sedanjim upraviteljem povečati.

Pač pa kažejo znamenja zadnjih let ravno nasprotno, da se je moglo šolsko dvorišče kljub namišljeni odstranitvi čebelnjaka kvečjemu samo skrčiti. Navajam zgolj to: pred leti se je moglo preko dvorišča z velikim dvovprežnim vozom z lahkoto zaviti okoli šolske telovadnice: poskusite to danes, pa boste videli, da gre to prav težko, ali pa morda sploh ne gre, ker je močno na poti vogal osrednje gredice med telovadnico in Bonačevo hišo. Ogled na mestu bi podkrepil mojo trditev, do Ledine ni daleč.

Če drži, da se gredice niso povečale, potem je možno samo še to, da se je telovadnica premaknila zadnja leta po vzgledu tiste cerkve, ki so jo pred davnimi leti prestavili prebrisani Šebreljčani, ne da bi opazili, da so jim med premikanjem pobrali tatovi za cerkvenim zidom odloženo obleko. Ob tej priliki hočem reči: če ne moreš problema rešiti na ta, reši ga na kak drugi način, glavno je, da je rešen!

V koliko odgovarja trditev, da so gredice razdeljene v učne svrhe med posamezne razrede, na to bi moglo dati pojasnila prizadeto učno osobje, jaz tega ne vem, slišim pa, da obdeluje gredice samo šolski sluga, toda ne zase, temveč za nekoga drugega. Nastane vprašanje: ali niso morda baš ti gredični pridelki tista zapreka, da se dvoriščni prostori ledinske šole niso v zadnjem šolskem letu zadostno izkoriščali v odmorih od strani šolske mladine?

Isti.

SPORT

— **Mednarodna motocikelistična gorska dirka na Ljubelj,** v priredbi Motokluba Ilirija bo 15. avgusta. V proslavo 25-letnice obstoja kluba, bo 14. t. m. »Čitjma vožnja na vrh Ljubelja«. Prijave sprejema še danes in jutri tajništvo kluba, Miklošičeva cesta 15.